

BIOLOGIJA

EKSTERNA PROVJERA ZNANJA UČENIKA NA KRAJU III CIKLUSA OSNOVNE ŠKOLE

UPUTSTVO

VRIJEME RJEŠAVANJA TESTA: 60 MINUTA

Ne otvarajte test dok vam test-administrator ne kaže da možete početi sa radom.

Dozvoljen pribor: grafitna olovka, gumica i hemijska olovka.

Učenikov rad mora biti napisan hemijskom olovkom.

Samo skice i grafici mogu biti nacrtani grafitnom olovkom.

Tokom ispita dopuštena je upotreba digitrona (džepnog kalkulatora).

Pažljivo pročitajte svako pitanje i uputstva koja su napisana ispred svake grupe pitanja.

U pitanjima od 1 do 5 zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.

Prilikom odgovaranja na pitanja od 6 do 10 pažljivo popunite tabele.

U pitanjima od 11 do 20 jasno i precizno napišite odgovore na za to predviđeno mjesto.

Ako odgovor dajete na više načina, nedvosmisleno označite koji da ocjenjivač budu je.

Pitanje će se vrednovati sa 0 bodova ako je:

- ▶ netačno
- ▶ zaokruženo više ponuđenih odgovora
- ▶ nečitko i nejasno napisano
- ▶ rješenje napisano grafitnom olovkom

Ukoliko pogriješite, prekržite i rješavajte ponovo.

Nije dozvoljena upotreba korektora.

Želimo vam puno uspjeha!

ŠIFRA UČENIKA

APRIL, ŠKOLSKE 2022/2023. GODINE

U pitanjima od 1 do 5 zaokružite slovo ispred tačnog odgovora.

1. Prvi organizmi koji su nastali na Zemlji bili su:

- A. autotrofi, prokariotske građe
- B. autotrofi, eukariotske građe
- C. heterotrofi, eukariotske građe
- D. heterotrofi, prokariotske građe

2 boda

2. Zaokružite **NETAČNU** tvrdnju.
Prekomjerna ili nepravilna upotreba antibiotika može:

- A. narušiti prirodnu ravnotežu crijevne flore
- B. oslabiti imunitet organizma
- C. uništiti i korisne bakterije u organizmu
- D. uništiti viruse u organizmu

2 boda

3. Koje od navedenih tkiva **NE** pripada biljkama?

- A. hrskavičavo
- B. palisadno
- C. pokrovno
- D. sunđerasto

2 boda

4. Koja od navedenih osobina **NIJE** karakteristična za hordate?

- A. dvobočna simetrija
- B. cjevast nervni sistem
- C. spoljašnji skelet
- D. zatvoren krvni sistem

2 boda

5. Karakteristika epitelnog tkiva je:

- A. elastična međucelijska masa
- B. gusto zbijene ćelije
- C. tečna međucelijska supstanca
- D. veliki međucelijski prostor

2 boda

U pitanjima od 6 do 10 pažljivo popunite tabele.

6. Upišite X pored odgovarajuće tvrdnje (tačne ili netačne).

TVRDNJA	TAČNA	NETAČNA
Tijelo jednoćelijskih algi se naziva talus.		
Sve alge imaju hlorofil.		
Među ćelijama kolonije volvoksa postoji podjela posla.		
Alge nemaju pravo jedro.		

2 boda

7. Upišite X pored odgovarajuće tvrdnje (tačne ili netačne).

TVRDNJA	TAČNA	NETAČNA
Monokotiledone biljke imaju dva klicina listića.		
Porodica trava pripada dikotiledonim biljkama.		
Hrast pripada porodici bukava.		
Porodica orhideja pripada monokotiledonim biljkama.		

2 boda

8. Upišite X u tabelu tako da razvrstate osobine polipa i meduza.

OSOBINE	POLIPI	MEDUZE
bespolno razmnožavanje		
pliva ili pluta		
polno razmnožavanje		
sesilan način života		

2 boda

9. Upišite X pored odgovarajuće tvrdnje (tačne ili netačne).

TVRDNJA	TAČNA	NETAČNA
Srednji mozak je dio moždanog stabla.		
Centar za održavanje ravnoteže nalazi se u poduženoj moždini.		
Bijela masa se u velikom mozgu nalazi na površini.		
Centar za glad nalazi se u donjem dijelu međumozga.		

2 boda

10. Popunite tabelu brojevima tako da pratite put vazduha kroz djelove sistema organa za disanje prilikom udisaja.

1. bronhije
2. nos
3. grkljan
4. ždrijelo
5. dušnik

--	--	--	--	--

1 bod

U pitanjima od 11 do 20 upišite odgovore na za to predviđeno mjesto.

11. Kojim prirodnim procesom od mlijeka nastaje jogurt uz pomoć bakterije *Lactobacillus*?

Odgovor: _____

1 bod

12. Prema izgledu lišaji se dijela na:

1. _____
2. _____
3. _____

2 boda

13. List paprati je zelene boje, a na naličju sadrži sporangije, što znači da list paprati ima dvije uloge i to:

- A. _____
- B. _____

2 boda

14.

Jedna vrsta insekta uništila je mnoga stabla u parkovima Nikšića, Cetinja i Podgorice. Njegova gusjenica se hrani iglicama bora i imaju otrovne dlake koje kod čovjeka izazivaju crvenilo i peckanje kože. Kako se naziva taj insekt?

Odgovor: _____

1 bod

15.

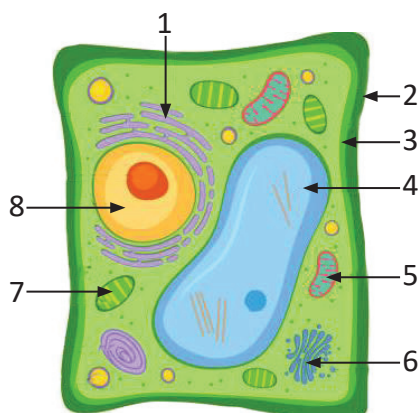
Kod kojeg bodljokošca su skeletne pločice srasle obrazujući ljušturu oko tijela?

Odgovor: _____

1 bod

16.

A. Napišite nazive dijelova biljne ćelije su označeni brojevima na slici.

Odgovor:

1. _____

2. _____

3. _____

4. _____

5. _____

6. _____

7. _____

8. _____

B. Ćelijska organela koja ima ulogu u proizvodnji bjelančevina naziva se _____.

4 boda

17. A. Kičmeni pršljenovi su povezani _____.

B. Kostí lobanje su povezane _____.

C. Kostí zglobova su povezane _____.

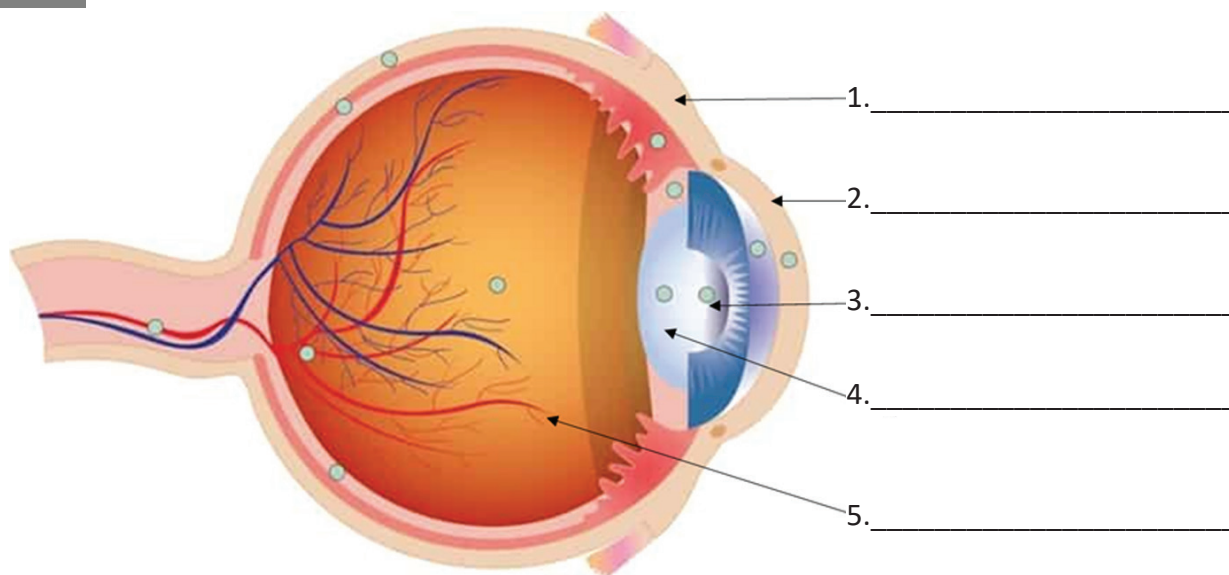
3 boda

18. Kojem tipu receptora pripadaju receptori za ukus i miris?

Odgovor: _____

1 bod

19. A. Napišite nazive dijelova oka koji su označeni brojevima na slici.

B. Koji dio oka sadrži fotoreceptore?

Odgovor: _____

4 boda

20. A. Kod koje grupe kičmenjaka se prvi put srijeće unutrašnja oplodnja?

Odgovor: _____

B. Kod koje grupe kičmenjaka se prvi put javljaju pluća?

Odgovor: _____

2 boda

POPUNJAVA KOMISIJA ZA OCJENJIVANJE

Ukupan broj osvojenih bodova na testu: _____

Ocjena: _____

KOMISIJA:

_____
_____

GLAVNI OCJENJIVAČ:

_____

Dana _____ 20____. godine